

**PROGRAMUL
NAȚIONAL DE
MANAGEMENT AL
SIGURANȚEI
AVIAȚIEI CIVILE**

Draft 2

Temei legal:

Art. 7 – Programul national de siguranță – din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului

CUPRINS

Capitolul I – Introducere.....	7
SECȚIUNEA 1 – Definiții și abrevieri.....	8
Definiții	8
Abrevieri.....	9
Capitolul II – Context internațional și național privind managementul siguranței.....	10
SECȚIUNEA 1 – Context global	11
Organizația Aviației Civile Internaționale	11
Obligațiile statului privind managementul siguranței	11
Componentele SSP.....	11
Elementele critice ICAO	11
Planul global pentru siguranța aviației.....	13
ICAO USOAP	14
SECȚIUNEA a 2-a – Context european	14
EASA	14
Programul european de siguranță a aviației (European Aviation Safety Programme - EASP)	15
Planul European pentru Siguranța Aviației (EPAS).....	15
SECȚIUNEA a 3-a – Context național	15
Programul național de management al siguranței aviației civile (PNMSAC)	15
Planul național pentru siguranță aviației (PNSA).....	16
Capitolul III – Politica națională de siguranță, obiective și resurse (Componenta I a SSP)	17
SECȚIUNEA 1 – Legislația primară în domeniul aviației civile (CE-1).....	18
Cerințele ICAO	18
Legislația europeană.....	18
Legislația națională	19
Politica de impunere.....	19
SECȚIUNEA a 2-a – Reglementări operaționale specifice (CE-2)	19
RACR, PIAC, Directive de siguranță, Circulare.....	19
SECȚIUNEA a 3-a – Sistemul și funcțiile de supraveghere a siguranței la nivel național (CE-3)	20
Autoritățile naționale competente cu atribuții în siguranța aviației civile	20
Funcțiile și atribuțiile autorităților privind managementul siguranței aviației civile	20
Recrutarea personalului	21
Codul de etică	21

Determinarea necesarului de personal	22
Sistemul aviației militare din România.....	22
SECȚIUNEA a 4-a – Cerințe, obligații, funcții și activități privind elaborarea, aprobarea și implementarea PNMSAC	24
Dezvoltarea PNMSAC.....	24
Dezvoltarea PNSA	24
Comitetul național de siguranță a aviației (CNSig)	25
Responsabilități privind coordonarea PNMSAC	26
SECȚIUNEA a 5-a – Politica și obiectivele de siguranță	26
Politica de siguranță.....	26
Obiectivele de siguranță.....	26
SECȚIUNEA a 6-a – Calificarea și pregătirea profesională a personalului tehnic (CE-4).....	27
Pregătire și instruire	27
SECȚIUNEA a 7-a – Ghidurile tehnice, instrumentele și furnizarea informațiilor relevante pentru siguranță (CE-5)	28
Instrumentele și ghidurile tehnice.....	28
Furnizarea informațiilor relevante pentru siguranță	28
Capitolul IV – Managementul riscurilor la adresa siguranței la nivel național (Componenta 2 a SSP)	30
SECȚIUNEA 1 – Generalități.....	31
Componentele SRM la nivel european.....	31
Aplicarea SRM la nivel național.....	31
SECȚIUNEA a 2-a – Obligații de licențiere, certificare, autorizare și aprobare (CE-6).....	31
Certificarea.....	31
SECȚIUNEA a 3-a – Obligații privind dezvoltarea unui SMS	32
Obligații implementare SMS.....	32
Acceptarea SMS-urilor	33
SMS-uri ale agenților aeronautici cu certificări multiple.....	33
SMS-uri integrate ale agenților aeronautici	33
SECȚIUNEA a 4-a – Investigarea accidentelor și incidentelor de aviație civilă	34
SECȚIUNEA a 5-a – Identificarea pericolelor și evaluarea riscului la adresa siguranței.....	34
Identificarea pericolelor	34
Cultura justă	34
Evaluarea riscului la adresa siguranței.....	35
SECȚIUNEA a 6-a – Controlul riscurilor la nivel național	36
Generalități.....	36

Soluționarea problemelor de siguranță (CE-8)	36
Capitolul V – Asigurarea siguranței la nivel național (Componenta 3 a SSP)	38
SECȚIUNEA 1 – Obligațiile privind supravegherea siguranței (CE-7)	39
Generalități	39
Activitatea de supraveghere a AACR	39
SECȚIUNEA a 2-a – Performanța siguranței la nivel național	40
Viziunea ICAO	40
Viziunea europeană	40
LSPA	41
SPI și SPT	41
Monitorizarea performanței siguranței	41
Capitolul VI – Promovarea siguranței la nivel național (Componenta 4 a SSP)	43
Generalități	44
Comunicarea și diseminarea internă a informațiilor de siguranță	44
SECȚIUNEA a 2-a – Comunicarea și diseminarea externă a informațiilor de siguranță	45
Capitolul VII – Implementarea PNMSAC	46
Analiza comparativă (GAP Analysis)	47
USOAP protocol questions	47
Planul de implementare al PNMSAC	47
Evaluarea maturității PNMSAC	47
Anexa – Politica de SIGURANȚĂ A AUTORITĂȚILOR COMPETENTE DIN ROMÂNIA	48

CAPITOLUL I – INTRODUCERE

SECȚIUNEA 1 – Definiții și abrevieri

Definiții

Art. 1. În cuprinsul prezentului document se aplică următoarele definiții:

- a) *Accident* – înseamnă un accident în înțelesul art. 2(1) din Regulamentul (UE) nr. 996/2010¹.
- b) *Aeronavă* – înseamnă o aeronavă în înțelesul art. 3(28) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139².
- c) *Cultura justă* – înseamnă cultură justă în înțelesul art. 2(12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014³.
- d) *Incident grav* - înseamnă un incident grav în înțelesul art. 2(7) din Regulamentul (UE) nr. 996/2010
- e) *Siguranță* – situația în care riscurile la adresa aviației, legate de operarea aeronavelor sau în sprijinul operării acestora, sunt reduse și controlate la un nivel acceptabil.
- f) *Risc la adresa aviației* – înseamnă un risc la adresa aviației în înțelesul punctului nr. 85 din Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 2017/373⁴.
- g) *Pericol* – înseamnă un pericol în înțelesul art. 2(10) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.
- h) *Personal tehnic* – înseamnă personalul care îndeplinește funcții legate de siguranță, pentru sau în numele statului.
- i) *Sistem de management al siguranței* – înseamnă un Sistem de management al siguranței în înțelesul art. 2(18) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.
- j) *Supraveghere* – înseamnă supraveghere în înțelesul art. 3(1) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139.
- k) *Performanța siguranței* – înseamnă performanța siguranței în înțelesul art. 3(25) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139.
- l) *Indicator de performanța siguranței* – înseamnă indicator de performanță a siguranței în înțelesul art. 3(26) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139.
- m) *Țintă de performanța siguranței* – înseamnă țintă de performanță a siguranței în înțelesul art. 3(27) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1139.

¹ Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă și de abrogare a Directivei 94/56/CE.

² Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului.

³ Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și a Regulamentelor (CE) nr. 1321/2007 și (CE) nr. 1330/2007 ale Comisiei.

⁴ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/373 al Comisiei din 1 martie 2017 de stabilire a unor cerințe comune pentru furnizorii de management al traficului aerian/servicii de navigație aeriană și de alte funcții ale rețelei de management al traficului aerian și pentru supravegherea acestora, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 482/2008, a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 1034/2011, (UE) nr. 1035/2011 și (UE) 2016/1377, precum și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 677/2011

- n) *Program național de siguranță* – înseamnă un Program național de siguranță în înțelesul art. 2(15) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.

Abrevieri

Art. 2. În cuprinsul prezentului document se utilizează următoarele abrevieri:

- a) AACR – Autoritatea Aeronautică Civilă Română
- b) AAMN - Autoritatea Aeronautică Militară Națională
- c) AIAS – Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile
- d) ATM/ANS – Managementul Traficului Aerian / Servicii de Navigație Aeriană
- e) AUN – Aeronave ultraușoare nemotorizate
- f) CE – Elementele critice pentru supravegherea siguranței (*Critical Elements*)
- g) CNSig – Comitetul național de siguranță a aviației
- h) EASA – Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (*European Union Aviation Safety Agency*)
- i) EASP – Programul european de siguranță a aviației (*European Aviation Safety Programme*)
- j) EPAS – Planul european pentru siguranța aviației (*European Plan for Aviation Safety*)
- k) GASP – Plan global de siguranță a aviației (*Global Aviation Safety Plan*)
- l) GAT – Trafic aerian general (*General Air Traffic*)
- m) ICAO – Organizația Aviației Civile Internaționale (*International Civil Aviation Organization*)
- n) LSPA – Nivel de performanță a siguranței stabilit (*Level of safety performance to be achieved*).
- o) MApN – Ministrul Apărării Naționale
- p) MT – Ministerul Transporturilor⁵
- q) OAT – Trafic aerian operațional (*Operational Air Traffic*)
- r) PIAC – Proceduri și instrucțiuni de aviație civilă
- s) PNMSAC – Programul național de management al siguranței aviației civile
- t) PNSA – Planul național pentru siguranță aviației
- u) RACR – Reglementare aeronautică civilă română
- v) SARPs – Standarde și practici recomandate (*Standards and Recommended Practices*)
- w) SMFA – Statul Major al Forțelor Aeriene
- x) SPI – Indicator de performanță a siguranței (*Safety Performance Indicator*)
- y) SPT – Țintă de performanță a siguranței (*Safety Performance Target*)
- z) SRM – Sistem de management al riscurilor (*Safety Risk Management*)
- aa) SSO – Supraveghere națională privind siguranța – (*State Safety Oversight*)
- bb) SSP – Program național de siguranță (*State Safety Programme*)
- cc) SMS – Sistem de management al siguranței (*Safety Management System*)
- dd) TCO – *Third Country Operator*
- ee) ULM – Aeronave ultraușoare motorizate
- ff) USOAP – Programul universal ICAO de audituri de supraveghere a siguranței (*Universal Safety Oversight Audit Programme*)

⁵ Termenele de "Ministerul Transporturilor" și "ministrul transporturilor" sunt folosite în mod generic, indiferent de denumirea oficială.

CAPITOLUL II – CONTEXT INTERNAȚIONAL ȘI NAȚIONAL PRIVIND MANAGEMENTUL SIGURANȚEI

SECȚIUNEA 1 – Context global

Organizația Aviației Civile Internaționale

Art. 3. (1) ICAO este o agenție specializată a Națiunilor Unite; îndatoririle acestei organizații sunt definite în Convenția privind aviația civilă internațională (Convenția de la Chicago), semnată la 5 decembrie 1944; în prezent, ICAO cuprinde 193 de state semnatare, România aderând la Convenția de la Chicago la 24 aprilie 1965.

(2) Scopul ICAO este acela de a dezvolta politici, principii, SARPs care să fie respectate de aviația civilă internațională.

(3) Convenția de la Chicago este compusă din 19 Anexe; principiile privind siguranța aeronautică sunt concentrate în Anexa nr. 19 – Managementul siguranței.

(4) Având în vedere că ICAO nu este un organism de reglementare internațional, SARPs cuprinse în anexele la Convenția de la Chicago nu sunt direct aplicabile, ci trebuie implementate în legislația națională a fiecărui stat semnatar.

Obligațiile statului privind managementul siguranței

Art. 4. (1) În SARPs cuprinse în Anexa 19 ICAO, ediția a 2-a, completată cu Manualul de management al siguranței (ICAO Doc. 9859 – *Safety Management Manual*, ediția a 4-a – *SMM*) sunt prevăzute obligațiile statului privind managementul siguranței.

(2) Prima ediție a Anexei 19 ICAO propunea 2 seturi de prevederi:

- a) Prevederi pentru dezvoltarea unui SSP, cu cele 4 componente ale sale (vezi Art. 5. – Componentele SSP), corelat cu mărimea și complexitatea sistemului aviației civile; detaliile privind dezvoltarea acestui SSP se găsesc în capitolul 8 din SMM;
- b) Prevederi pentru dezvoltarea unui sistem de SSO, bazat pe cele 8 elemente critice (vezi Art. 6. – Elementele critice ICAO).

(3) Ediția a 2-a a Anexei 19 ICAO, ținând cont de faptul că multe din obligațiile ce decurg din SARPs referitoare la SSO și cele referitoare la SSP sunt interdependente, a integrat cele două seturi de prevederi în noua structură a SSP, prezentată în fig. nr. 1; prezentul document este întocmit în conformitate cu această ultimă ediție aflată în vigoare.

Componentele SSP

Art. 5. Componentele SSP sunt următoarele:

- a) Politica națională de siguranță, obiective și resurse;
- b) Managementul riscurilor la adresa siguranței la nivel național;
- c) Asigurarea siguranței la nivel național;
- d) Promovarea siguranței la nivel național.

Elementele critice ICAO

Art. 6. (1) Statele contractante ICAO, în efortul lor de a stabili și implementa un sistem eficient de supraveghere a siguranței, se bazează pe CE.

(2) În esență, CE reprezintă instrumentele constitutive ale unui SSO de asigurare a siguranței, și sunt necesare pentru implementarea eficientă a politicii legate de siguranță și a procedurilor asociate. CE trebuie implementate astfel încât responsabilitatea privind siguranța să fie comună, atât a statului și industriei aeronautice.

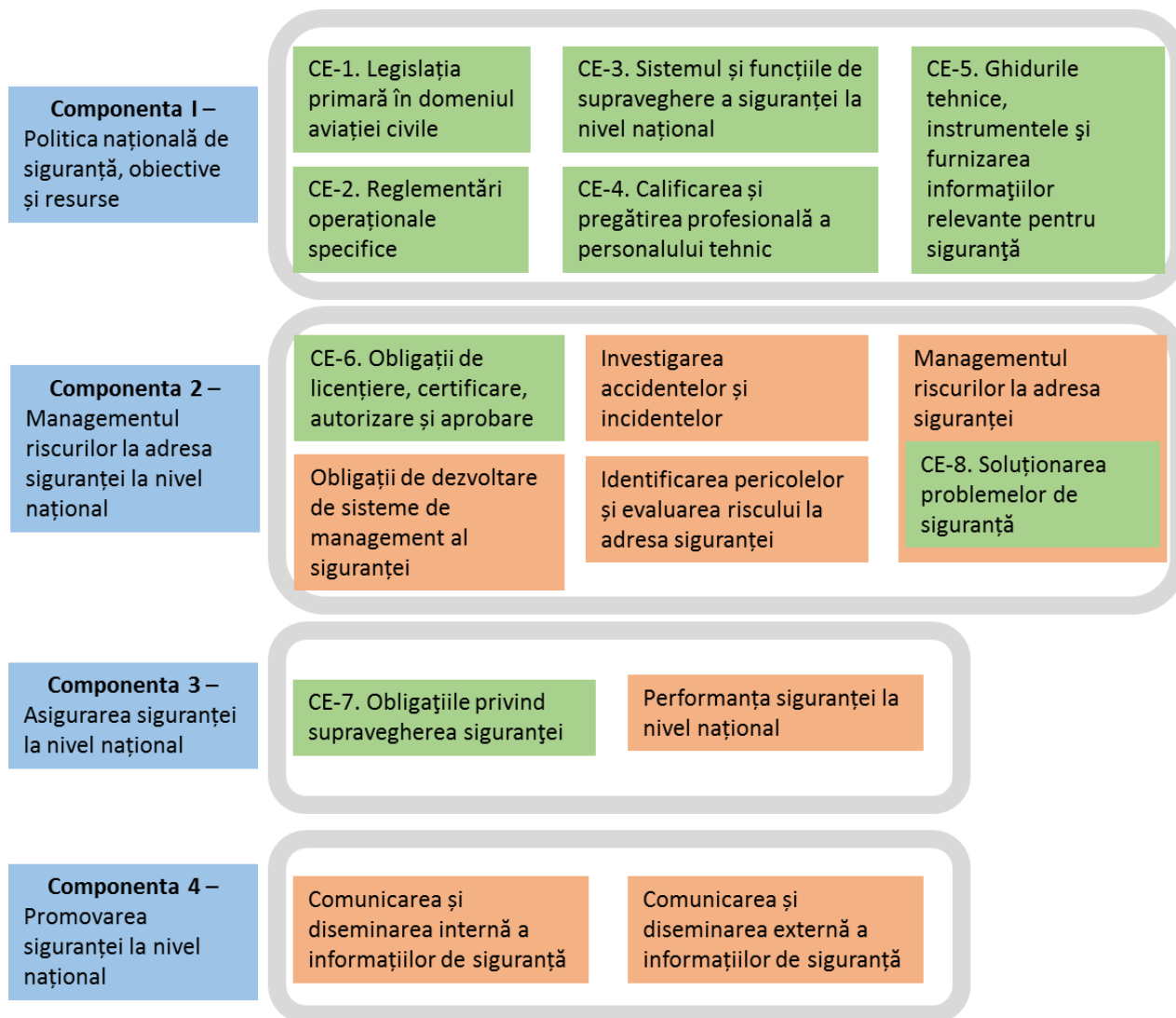

Fig. nr. 1 – Structura unui SSP integrat

(3) Elementele critice ale unui SSO acoperă întregul spectru de activități de aviație civilă, cuprinzând domenii precum aerodromuri, controlul traficului aerian, comunicații, licențierea personalului, operațiuni de zbor, navigabilitatea aeronavelor, investigarea accidentelor / incidentelor și transportul aerian de mărfuri periculoase;

(4) CE ale unui SSO sunt:

- a) CE-1 – Legislația primară în domeniul aviației civile – adoptarea unei legislații cuprinzătoare și eficiente, compatibilă cu mediul și complexitatea activității aeriene a statului și care să respecte cerințele cuprinse în Convenția privind aviația civilă internațională.
- b) CE-2 – Reglementări operaționale specifice – furnizarea de reglementări adecvate pentru a răspunde cel puțin cerințelor naționale care provin din legislația aeriană primară și care prevăd proceduri operaționale standardizate, echipamente și infrastructuri (inclusiv sisteme de management al siguranței și de formare), în conformitate cu SARPs.
- c) CE-3 – Sistemul și funcțiile de supraveghere a siguranței la nivel național – înființarea unei autorități de aviație civilă și/ sau a altor autorități relevante sau agenții guvernamentale, condusă de un director executiv, susținută de personalul tehnic și non-tehnic adecvat și dotată cu resurse financiare adecvate; autoritatea de stat

trebuie să își stabilească funcții de reglementare a siguranței, obiectivele și politicile de siguranță.

- d) CE-4 – Calificarea și pregătirea profesională a personalului tehnic – stabilirea cerințelor minime de competențe și experiență pentru personalul tehnic care îndeplinește funcții de supraveghere a siguranței și furnizarea de instruire adecvată pentru menținerea și îmbunătățirea competenței acestora la nivelul dorit; instruirea ar trebui să includă formarea inițială și cea recurentă (periodică).
- e) CE-5 – Ghidurile tehnice, instrumentele și furnizarea informațiilor relevante pentru siguranță; furnizarea de ghiduri tehnice (inclusiv procese și proceduri), instrumente (inclusiv instalații și echipamente) și informații relevante pentru siguranță, după caz, personalului tehnic, astfel încât să i se permită să își îndeplinească funcțiile de supraveghere a siguranței în conformitate cu cerințele stabilite și într-un mod standardizat; în plus, aceasta include furnizarea de orientări tehnice de către autoritatea de supraveghere către industria aeronautică cu privire la punerea în aplicare a reglementărilor și instrucțiunilor aplicabile.
- f) CE-6 – Obligațiile de licențiere, certificare, autorizare și aprobare – implementarea proceselor și procedurilor pentru a se asigura că personalul și organizațiile care desfășoară o activitate aeriană îndeplinesc cerințele stabilite înainte de a li se permite să exercite privilegiile unei licențe, certificat, autorizații și / sau aprobări pentru desfășurarea activității aviatice relevante.
- g) CE-7 – Obligațiile privind supravegherea siguranței – implementarea proceselor, cum ar fi inspecțiile și auditurile, necesare pentru a se asigura în mod proactiv că deținătorii de licențe, certificate, autorizații și / sau aprobări continuă să îndeplinească cerințele stabilite și funcționează la nivelul de competență și siguranță cerut de stat pentru desfășurarea unei activități legate de aviație pentru care au fost autorizați, certificați, autorizați și / sau aprobați; aceasta include supravegherea personalului desemnat care îndeplinește funcții de supraveghere a siguranței în numele autorității competente.
- h) CE-8 – Soluționarea problemelor de siguranță – punerea în aplicare a proceselor și procedurilor pentru soluționarea deficiențelor identificate care afectează siguranța aviației, existente în sistem și care au fost detectate de autoritatea competentă sau de alte organisme competente. Acestea pot include capacitatea de a analiza deficiențele de siguranță, de a transmite recomandări, de a sprijini soluționarea deficiențelor identificate, precum și de a lua măsuri de aplicare atunci când este cazul.

(5) Implementarea efectivă și consistentă a CE demonstrează capacitatea statului de a asigura supravegherea siguranței și implicit implementarea coerentă a SARPs legate de siguranță, a procedurilor asociate și a materialelor de îndrumare.

(6) Controlul modului în care a fost realizată identificarea componentelor elementelor critice, precum și al modului în care este realizată monitorizarea continuă a acestora la nivel național este asigurat prin audituri periodice efectuate de organismele de aviație civilă europene și internaționale.

Planul global pentru siguranța aviației

Art. 7. (1) *GASP*, complementar Planului global pentru navigație aeriană (*ICAO Global Air Navigation Plan - GANP*), stabilește strategia de îmbunătățire continuă a implementării sistemelor de siguranță în aviația civilă, fiind un instrument de măsurare a progresului realizat în domeniul siguranței prin:

- a) menținerea continuității inițiativelor dedicate siguranței;

- b) recunoașterea diferențelor dintre statele membre ICAO, diferențe legate de maturitatea procesului de supraveghere a siguranței, volumul și dezvoltarea traficului aerian și diferitele aspecte operaționale;
- c) asigurarea mijloacelor de stabilire a priorităților în ceea ce privește inițiativele de siguranță.

(2) GASP permite statelor membre să își planifice și să stabilească propriile abordări și priorități în domeniul siguranței, în funcție de capacitățile specifice, programele de siguranță naționale și caracteristicile sistemului național de aviație civilă.

(3) GASP este revizuit din trei în trei ani și aprobat de Consiliul ICAO.

ICAO USOAP

Art. 8. (1) USOAP a fost lansat în anul 1999, ca răspuns la îngrijorările exprimate privind aplicarea unitară a sistemelor SSO în statele membre ICAO. Inițial, activitățile USOAP constau din audituri periodice și obligatorii ale sistemelor SSO ale statelor membre ICAO.

(2) Programul a fost extins în anul 2005 cu USOAP *Comprehensive Systems Approach*, care a inclus evaluarea aplicării tuturor prevederilor legate de siguranță din anexele ICAO; această etapă a programului s-a încheiat în anul 2010.

(3) Perioada 2011 – 2012 a constituit o perioadă de tranziție a programului către o etapă următoare, bazată pe conceptul de evaluare și monitorizare a factorilor de risc, denumită *USOAP Continuous Monitoring Approach* (USOAP CMA). În sprijinul acestui nou concept, a fost dezvoltată o platformă de monitorizare on-line a sistemelor SSO (deci în timp real), iar activitățile de validare se desfășoară atât *on-site* cât și *off-site*.

SECȚIUNEA a 2-a – Context european

EASA

Art. 9. (1) EASA a fost înființată în anul 2002, misiunea acestei instituții în cadrul aviației civile europene fiind:

- a) Asigurarea celui mai înalt nivel comun de siguranță pentru cetățenii europeni;
- b) Asigurarea celui mai înalt nivel comun de protecție a mediului;
- c) Asigurarea unui proces comun de reglementare și certificare în cadrul statelor membre;
- d) Facilitarea unei piețe comune interne a aviației civile și asigurarea unui mediu concurențial;
- e) Colaborarea cu alte organizații și autorități de reglementare internaționale.

(2) Sarcinile principale ale EASA constau din:

- a) Elaborarea de proiecte de regulamente de implementare în toate domeniile de competență;
- b) Certificarea și aprobarea produselor și organizațiilor, în domeniile în care EASA are competențe exclusive;
- c) Asigurarea supervizării și sprijinirii statelor membre în domeniile în care EASA are competențe comune;
- d) Promovarea aplicării standardelor europene și globale;
- e) Cooperarea internațională în scopul atingerii celui mai înalt nivel de siguranță pentru cetățenii europeni la nivel global (ex.: EU Safety list, autorizații TCO).

Programul european de siguranță a aviației (European Aviation Safety Programme - EASP)

Art. 10. (1) Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 instituie noțiunea de EASP (capitolul II – Managementul siguranței, art. 5), document dezvoltat de Comisia Europeană, care descrie funcționarea sistemului european de siguranță a aviației, cuprinzând normele, activitățile și procesele utilizate pentru a gestiona siguranța aviației civile în Uniunea Europeană.

(2) EASP cuprinde cel puțin elementele legate de responsabilitățile naționale privind managementul siguranței, descrise în SARPs, respectiv:

- a) politica europeană de siguranță a aviației, obiectivele și resursele;
- b) managementul riscurilor de siguranță a aviației europene;
- c) asigurarea siguranței aviației europene;
- d) promovarea siguranței aviației europene.

Planul European pentru Siguranța Aviației (EPAS)

Art. 11. (1) Pe lângă EASP, Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 instituie și noțiunea de EPAS (capitolul II – Managementul siguranței, art. 6), ca element central al procesului de management al riscurilor la adresa siguranței la nivel european, ce implică statele membre, industria aviației și EASA.

(2) EPAS identifică, în baza evaluării informațiilor de siguranță relevante, principalele riscuri la adresa siguranței care afectează sistemul european de aviație și stabilește măsurile necesare pentru reducerea respectivelor riscuri.

(3) EPAS este elaborat, adoptat, publicat și ulterior actualizat anual de EASA.

(4) EASA documentează riscurile în materie de siguranță identificate în EPAS printr-un portofoliu special de riscuri la adresa siguranței, și monitorizează punerea în aplicare a acțiunilor de reducere a acestora de către părțile în cauză, inclusiv, dacă este cazul, prin stabilirea unor SPI.

(5) EPAS precizează nivelul de performanță a siguranței la nivelul Uniunii Europene; acest nivel de performanță nu are un caracter obligatoriu, ci reprezintă nivelul de siguranță a aviației civile pe care Comisia Europeană, EASA și statele membre urmăresc împreună să îl atingă.

SECȚIUNEA a 3-a – Context național

Programul național de management al siguranței aviației civile (PNMSAC)

Art. 12. (1) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 (capitolul II – Managementul siguranței, art. 7) România are obligația ca, în consultare cu părțile interesate relevante, să stabilească și să mențină un program național de siguranță pentru managementul siguranței aviației civile în ceea ce privește activitățile de aviație aflate sub responsabilitatea sa; PNMSAC trebuie să fie proporțional cu amploarea și complexitatea activităților respective și să fie în concordanță cu EASP.

(2) PNMSAC este documentul corespondent la nivel național al EASP; acesta descrie sistemul național de siguranță al aviației, cuprinzând cadrul legislativ, activitățile și procesele utilizate pentru a gestiona siguranța aviației civile în România; PNMSAC constituie o oglindă a sistemului de siguranță a aviației civile din România, prezentând inclusiv interconexiunile acestuia cu sistemul de aviație civilă internațională.

(3) De asemenea, în conformitate cu aceleași prevederi legale, PNMSAC specifică, ținând seama de obiectivele și nivelul de performanță a siguranței stabilite la nivel european, nivelul de performanță a siguranței care trebuie atins la nivel național în ceea ce privește activitățile de aviație aflate sub responsabilitatea statului membru în cauză.

(4) Edițiile succesive ale programelor naționale de siguranță în aviația civilă au fost aprobate prin ordine ale ministrului transporturilor, în anii 2012, 2015 și 2016.

(5) PNMSAC urmărește cu strictețe structura stabilită prin SARPs din Anexa 19 ICAO ediția a 2-a.

(6) Implementarea PNMSAC constituie unul dintre SPI în cadrul EPAS. EASA urmărește evoluția acestui indicator din datele colectate din mai multe surse:

- a) ICAO iSTARS – platforma pe care statele membre sunt încurajate să disemineze informații privind dezvoltarea SSP;
- b) Platforma dezvoltată de EASA în același scop;
- c) Rezultatul vizitelor de standardizare privind modul de aplicare al prevederilor *New Basic Regulation*.

(7) Cu toate că cerințele cuprinse în PNMSAC decurg în mod special din prevederile ICAO și, în consecință, se referă la aviația civilă, în spațiul aerian al României se desfășoară atât activități de aviație civilă cât și activități de aviație militară, aspectele legate de siguranța acestora fiind interdependente; din acest motiv, PNMSAC abordează și aspecte ale colaborării civilo-militare, pentru buna desfășurare a activităților specifice.

Planul național pentru siguranță aviației (PNSA)

Art. 13. (1) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 (capitolul II – Managementul siguranței, art. 8), statul are obligația de a dezvolta Planul național pentru siguranța aviației; pe baza evaluării informațiilor de siguranță relevante, fiecare stat membru, în consultare cu părțile interesate relevante, identifică în PNSA principalele riscuri în materie de siguranță care afectează sistemul său național de siguranță a aviației civile și stabilește acțiunile necesare pentru a reduce respectivele riscuri.

(2) PNSA este parte a PNMSAC și stabilește:

- a) Obiectivele specifice de siguranță;
- b) Nivelul de performanță a siguranței la nivel național, exprimat prin SPI și SPT;
- c) Riscurile la adresa siguranței aviației civile la nivel național, formate din:
 - Riscurile evidențiate prin EPAS, relevante pentru sistemul aviației civile naționale; în situația în care unele riscuri identificate în EPAS nu sunt relevante, AACR informează în acest sens EASA;
 - Riscurile evidențiate prin Schema de performanță ATM/ANS;
 - Riscuri evidențiate la nivel național.

d) Măsuri și acțiuni de reducere a riscurilor la adresa siguranței la nivel național.

(3) PNSA se revizuieste ori de câte ori este necesar, dar cel puțin anual;

(4) Procedura de elaborare și monitorizare a PNSA se stabilește de AACR.

CAPITOLUL III – POLITICA NAȚIONALĂ DE SIGURANȚĂ, OBIECTIVE ȘI RESURSE (Componenta I a SSP)

SECȚIUNEA 1 – Legislația primară în domeniul aviației civile (CE-1)

Cerințele ICAO

Art. 14. Ca semnatară a Convenției de la Chicago, România se obligă să implementeze SARPs cuprinse în anexele la Convenție, recunoscând importanța fundamentală a acestora în ceea ce privește siguranța globală a aviației; implementarea se face, după caz, prin legislația europeană, prin Codul aerian al României și/sau prin reglementări naționale⁶.

Legislația europeană

Art. 15. (1) Autoritatea legislativă principală în domeniul siguranței aviației civile este Uniunea Europeană. Parlamentul European, Consiliul și Comisia sunt autoritățile competente pentru adoptarea regulamentelor europene referitoare la siguranță, care sunt obligatorii pentru toate statele membre UE.

(2) În calitate de membră a Uniunii Europene, România respectă cadrul legislativ european; din punctul de vedere al siguranței aviației civile, regulamentul european fundamental este Regulamentul (UE) nr. 2018/1139⁷, în baza căruia sunt adoptate reglementări specifice.

(3) Fiecare domeniu al aviației civile se desfășoară în conformitate cu regulamente specifice, care includ, printre altele, cerințe care se adresează atât autorităților competente pentru domeniul respectiv cât și organizațiilor de aviație civilă.

(4) La nivel european se emit și documente care nu au un caracter obligatoriu, cum ar fi modalități acceptabile de conformare (*Acceptable Means of Compliance – AMC*) sau materiale de îndrumare (*Guidance Material – GM*).

(5) Relevant din punctul de vedere al siguranței este și Regulamentul (UE) nr. 376/2014⁸ privind raportarea evenimentelor de aviație civilă; AIAS este desemnată⁹ ca autoritate competentă pentru exercitarea atribuțiilor privind colectarea, evaluarea, prelucrarea, analizarea și stocarea informațiilor detaliate privind evenimentele de aviație civilă raportate, care fac obiectul acestui regulament; de asemenea, AACR este desemnată¹⁰ ca organism responsabil cu punerea în aplicare a art. 16 alin. (12) din regulament, respectiv cu asigurarea aplicării principiilor de cultură justă.

(6) Totodată, AACR efectuează, în mod independent, evaluarea și analiza informațiilor detaliate privind evenimentele de aviație civilă raportate și aflate în baza de date națională administrată de AIAS, având acces deplin la aceasta, conform legislației naționale; AACR utilizează informațiile obținute în urma rapoartelor de eveniment pentru a identifica eventualele măsuri de remediere ce trebuie luate în cadrul PNMSAC.

⁶ În cuprinsul prezentului document, termenul de "reglementări naționale" este utilizat în mod generic, incluzând atât actele normative cât și alte reglementări emise de autoritățile competente în domeniul siguranței aviației civile.

⁷ Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 este denumit și *New Basic Regulation – NBR*.

⁸ Regulamentului (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Regulamentelor (CE) nr. 1.321/2007 și (CE) nr. 1.330/2007 ale Comisiei

⁹ Prin OMT nr. 1135/2015 privind măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 376/2014.

¹⁰ Prin OMT nr. 931/2019 privind măsurile pentru aplicarea art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.

(7) Un alt regulamentul important din punct de vedere al siguranței este Regulamentul (UE) nr. 2111/2005¹¹. Conform acestuia, înainte de a se acorda o autorizație de operare într-un stat membru unei companii aeriene dintr-o țară terță, este necesar ca solicitantul să dețină o autorizație EASA emisă conform Part TCO și să nu fie înscris în lista comunitară a transportatorilor aerieni care se supun unei interdicții de exploatare pe teritoriul UE.

Legislația națională

Art. 16. Cadrul legislativ național privind siguranța în aviație este alcătuit, în următoarea ierarhie, din:

- a) Codul aerian al României¹²;
- b) Legi specifice, aprobate de Parlamentul României și promulgate de Președintele României;
- c) Ordonanțe sau ordonanțe de urgență ale Guvernului României;
- d) Hotărâri ale Guvernului României;
- e) Acte emise de administrații publice centrale (cum ar fi ordine ale ministrului transporturilor).

(2) În situații care presupun colaborarea civil-militară, se pot emite ordine comune ale autorităților de stat în domeniul aviației civile și militare.

(3) Lista completă a actelor normative aplicabile se publică de AACR pe pagina de internet proprie, fiind actualizată permanent.

Politica de impunere

Art. 17. (1) Pe lângă stabilirea condițiilor de supraveghere și management al siguranței aviației la nivel național, cadrul legislativ stabilește și metodele de impunere a reglementărilor naționale de către autoritățile competente.

(2) Politica de impunere aplicată de AACR stabilește condițiile și circumstanțele în care agentului aeronautic care dezvoltă, în mod obligatoriu sau voluntar, un SMS, îi este permis să abordeze și să rezolve anumite probleme de siguranță cu care se confruntă în activitatea proprie, în contextul SMS-ului său și într-un mod acceptabil pentru AACR; politica de impunere aplicată de AACR se aprobă de directorul general al instituției.

SECȚIUNEA a 2-a – Reglementări operaționale specifice (CE-2)

RACR, PIAC, Directive de siguranță, Circulare

Art. 18. (1) Cerințele operaționale se stabilesc, de regulă, prin RACR-uri elaborate de AACR și aprobate prin ordin al ministrului transporturilor.

(2) În aplicarea actelor normative de nivel superior sau pentru clarificarea/ detalierea unor aspecte cuprinse în acestea, AACR poate emite PIAC-uri, Directive de siguranță și circulare de aeronautică civilă, precum și materiale de îndrumare și analize de siguranță.

¹¹ Regulamentul (CE) nr. 2111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2005 de stabilire a unei liste comunitare a transportatorilor aerieni care se supun unei interdicții de exploatare pe teritoriul Comunității și de informare a pasagerilor transportului aerian cu privire la identitatea transportatorului aerian efectiv și de abrogare a articolului 9 din Directiva 2004/36/CE

¹² Publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 222/2020 din 19 martie 2020.

(3) Lista completă în vigoare a RACR-urilor, PIAC-urilor, a Directivelor de siguranță, a circularelor aeronautice și a materialelor de îndrumare se publică de AACR pe pagina de internet proprie, fiind actualizată permanent.

(4) Pentru a asigura conformitatea legislației naționale cu prevederile legislației UE și ale standardelor internaționale în domeniul siguranței în aviația civilă, este stabilit un sistem de reglementare prin care se asigură, ori de câte ori este necesar, elaborarea, modificarea sau completarea actelor normative naționale.

SECȚIUNEA a 3-a – Sistemul și funcțiile de supraveghere a siguranței la nivel național (CE-3)

Autoritățile naționale competente cu atribuții în siguranța aviației civile

Art. 19. Autoritățile naționale competente cu atribuții în siguranța aviației civile sunt următoarele:

- a) **Ministerul Transporturilor** - autoritatea de stat în domeniul aviației civile;
- b) **Autoritatea Aeronautică Civilă Română** - autoritatea națională de supervizare a siguranței și securității zborului și organism responsabil cu asigurarea aplicării principiilor de cultură justă;
- c) **Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile** - autoritatea națională de investigare a accidentelor/incidentelor grave și autoritatea competentă pentru exercitarea atribuțiilor privind colectarea, evaluarea, prelucrarea, analizarea și stocarea informațiilor detaliate privind evenimentele de aviație civilă raportate;
- d) **Autorități delegate:**
 - **Aeroclubul României** - exercită atribuțiile de autoritate de certificare în domeniul ULM și de certificare a funcționării aparatelor de lansare la zbor și a funcționării turnurilor de parașutism, în condițiile autorizării de către AACR, conform prevederilor OMTCT nr. 630/2007 privind modul de reglementare a domeniului aeronauticii civile cu aeronave ultraușoare din România și, respectiv, a prevederilor OMT nr. 637/2007 privind exercitarea de către Aeroclubul României a unor atribuții de certificare în domeniul aviației civile;
 - **persoana juridică autorizată** de către AACR pentru exercitarea atribuțiilor de autoritate de certificare în domeniul AUN, conform prevederilor OMTCT nr. 630/2007 privind modul de reglementare a domeniului aeronauticii civile cu aeronave ultraușoare din România.

Funcțiile și atribuțiile autorităților privind managementul siguranței aviației civile

Art. 20. (1) MT, în calitatea sa de autoritate de stat în domeniul aviației civile, are următoarele atribuții principale¹³:

- a) implementează politica Guvernului referitoare la aviația civilă și reprezintă Guvernul României în organizațiile internaționale de aviație civilă;
- b) elaborează strategia de dezvoltare a aviației civile și monitorizează implementarea acesteia;
- c) reprezintă autoritatea de reglementare în aviația civilă;
- d) negociază acordurile internaționale în domeniul aviației civile;

¹³ Atribuțiile se stabilesc prin hotărâri ale Guvernului privind organizarea și funcționarea; în prezent este în vigoare HG nr. 370/2021.

e) coordonează activitatea agenților aeronautici civili care își desfășoară activitatea sub autoritatea sa.

(2) AACR are statut de regie autonomă de interes public național și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, sub autoritatea MT; în calitatea sa de autoritate națională de supervizare și organism tehnic specializat pentru îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă¹⁴, AACR îndeplinește, la nivel național, următoarele funcții generice¹⁵:

- a) supervizarea siguranței zborului;
- b) asigurarea aplicării și respectării reglementărilor aeronautice civile;
- c) supravegherea menținerii conformării cu reglementările aeronautice civile;
- d) exercitarea competențelor delegate de MT în domeniul securității aviației civile.

(3) AIAS este instituție publică cu personalitate juridică aflată în subordinea MT, funcționează separat față de structura de aviație civilă din cadrul MT; AIAS îndeplinește, la nivel național, următoarele funcții generice¹⁶:

- a) investigarea accidentelor și incidentelor grave de aviație civilă;
- b) emiterea de recomandări de siguranță în vederea prevenirii accidentelor și incidentelor grave;
- c) administrarea bazei naționale de date privind evenimentele de aviație civilă.

(4) Aeroclubul României este instituție publică aflată în subordinea MT, unitate de pregătire și perfecționare a personalului aeronautic civil, precum și structură sportivă de performanță cu profil aeronautic¹⁷, îndeplinind și competențe delegate prin ordin al ministrului transporturilor.

(5) Persoana juridică autorizată de AACR să exercite atribuțiile de certificare a AUN și licențiere a personalului care operează acest tip de aeronave este în prezent Asociația de zbor liber din România (AZLR). Scopul asociației este de a reprezenta interesele practicanților zborului liber, piloților și proprietarilor de aeronave ultraușoare, de a promova zborul liber cu parapanta în siguranță, de a contribui la dezvoltarea acestui gen de activitate aeronautică, de a milita pentru crearea unui cadru legislativ corespunzător și alinierea la standardele internaționale de zbor cu AUN.

Recrutarea personalului

Art. 21. (1) Recrutarea face parte din procesul angajării de personal nou prin identificarea, atragerea și selecția celor interesați în a candida pentru ocuparea posturilor oferite.

(2) În vederea ducerii la îndeplinire a obligațiilor ce îi revin, AACR aplică procedura proprie de recrutare a personalului (Procedura internă privind angajarea și promovarea personalului – PI-RU-APP), inclusiv a celui angrenat în activitățile de supraveghere a siguranței.

Codul de etică

Art. 22. (1) Conduita în relațiile de serviciu, stabilirea principiilor și regulilor de conduită care guvernează activitatea tuturor salariaților din cadrul AACR, se realizează prin Codul

¹⁴ Desemnată prin OMTCT nr. 1185/2006.

¹⁵ Stabilite prin HG nr. 405/1993 cu modificările și completările ulterioare.

¹⁶ Stabilite prin OG nr. 26/2009.

¹⁷ Conform HG nr. 567/1991.

de conduită și etică profesională, care reflectă valorile esențiale și standardele etice asumate de AACR.

(2) Codul de conduită și etică profesională are ca scop crearea cadrului etic necesar desfășurării activității profesionale în cadrul AACR, astfel încât salariații să își îndeplinească cu profesionalism, loialitate, corectitudine și în mod conștiincios îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea duce prejudicii instituției în care își desfășoară activitatea; acesta urmărește totodată prevenirea faptelor neconforme cu normele de etică și conduită profesională adoptate la nivelul instituției.

Determinarea necesarului de personal

Art. 23. Metodologia de stabilire a necesarului de personal în cadrul AACR este descrisă în detaliu în Manualul de management al instituției. Aceasta pornește de la necesarul fiecărui compartiment de specialitate și are în vedere aspecte cum ar fi:

- a) natura și complexitatea activităților organizațiilor certificate, autorizate sau declarate;
- b) prioritățile de siguranță identificate;
- c) rezultatele activităților de supraveghere anterioare;
- d) evoluția preconizată a industriei.

Sistemul aviației militare din România

Art. 24. (1) MApN, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și de autoritate aeronautică de stat în domeniul militar, are competențe în următoarele domenii: organizarea spațiului aerian național în conformitate cu legislația în vigoare, reglementarea activităților aeronautice militare, certificarea personalului aeronautic militar, a agenților aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare, precum și a tehnicii aeronautice și a infrastructurii necesare desfășurării activităților aeronautice militare, siguranță și supervizarea activităților aeronautice militare.

(2) MApN are următoarele atribuții specifice:

- a) reglementează cadrul normativ și instituțional pentru desfășurarea activităților aeronautice cu aeronave de stat;
- b) asigură organizarea spațiului aerian național, în condițiile Legii nr. 21/2020, în colaborare cu organele specializate ale Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor; asigură serviciile militare de supraveghere și control al utilizării spațiului aerian național;
- c) emite reglementări specifice pentru certificarea personalului aeronautic militar, a tehnicii aeronautice de stat, a infrastructurii și a agenților aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare și supervizează respectarea acestora;
- d) certifică personalul aeronautic militar și agenții aeronautici care desfășoară activități aeronautice militare și asigură eliberarea, prelungirea valabilității, validarea, echivalarea, modificarea, suspendarea, retragerea sau revocarea documentelor de certificare;
- e) certifică tehnica aeronautică de stat și infrastructura necesară desfășurării activităților aeronautice militare;
- f) emite reglementări specifice privind raportarea și investigarea evenimentelor de aviație militare, privind siguranța și securitatea activităților aeronautice militare, acțiunile de căutare-salvare pentru aeronavele de stat, servituțile aeronautice militare și stabilirea zonelor supuse servituților aeronautice militare, precum și pentru zonele de interes militar și supervizează respectarea acestora;

- g) reglementează și asigură exercitarea activităților de registru în domeniile de competență;
- h) avizează efectuarea de lucrări, amplasarea de construcții, de echipamente și instalații în zonele supuse servituților aeronautice militare sau în zonele de interes militar;
- i) emite reglementări specifice privind operarea aeronavelor de stat în spațiul aerian național și efectuarea salturilor cu parașuta de către personalul aeronautic militar.

(3) MApN asigură, prin SMFA, în calitate de AAMN desemnată în condițiile Legii nr. 35/1990 cu modificările și completările ulterioare, exercitarea atribuțiilor specifice prevăzute în Legea nr. 21/2020.

(4) Funcția de supervizare a siguranței în aviația militară se îndeplinește de către AAMN care își exercită atribuțiile de natură tehnică stabilite prin acte normative specifice.

(5) Componenta Operațională Aeriană (COA)/SMFA prin Centrul de Operații Aeriene (AOC) reprezintă furnizorul de servicii de trafic aerian pentru zborurile OAT având următoarele responsabilități în domeniul siguranței aeronautice:

- a) furnizarea serviciilor de trafic aerian pentru traficul aerian operațional și coordonarea participării aeronavelor militare la acțiunile de căutare/salvare;
- b) asigurarea informațiilor privind eșalonarea/separarea între zborurile OAT și GAT în spațiul aerian controlat;
- c) asigurarea serviciului de informare a zborurilor OAT în spațiul aerian necontrolat;
- d) managementul pretactic al spațiului aerian pentru aplicarea conceptului privind utilizarea flexibilă a spațiului, prin Oficiul Management Spațiu Aerian, parte a AMC România (Airspace Management Cell - structură mixtă co-locată civil-militară);
- e) coordonarea zborurilor la nivel 3 tactic prin structurile militare de coordonare a zborului colocate cu unitățile ACC/ APP civile.

(6) AOC include structuri responsabile pentru controlul sistemelor de arme (aviație de luptă și mijloacele de apărare aeriană cu baza la sol din cadrul Forțelor Aeriene) și supraveghere aeriană, precum și structuri de management al traficului aerian operațional.

(7) Aeronavele de stat străine operează în spațiul aerian al României, pe baza obligațiilor și angajamentelor asumate în cadrul NATO sau altor organizații internaționale în care România este parte, precum și a unor acorduri bilaterale sau multilaterale. Structurile militare de servicii trafic aerian asigură controlul trafic aerian pentru zborurile OAT, coordonarea între zborurile OAT și GAT și nu furnizează servicii de control trafic aerian zborurilor GAT.

(8) Coordonarea ATM civil/militară este structurată astfel:

- a) nivel strategic - prin Consiliul pentru Managementul Spațiului aerian (CMSA);
- b) nivel pretactic - prin Grupa de management a Spațiului aerian (AMC);
- c) nivel tactic - prin birourile de coordonare militare asociate cu unitățile ACC/APP civile.

(9) În scopul realizării siguranței, următoarele categorii de agenți aeronautici sunt supuși certificării și supravegherii continue de către AAMN:

- a) operatorii aeronavelor de stat corespunzător cu operațiunile aeriene pe care le desfășoară;
- b) agenții aeronautici care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricația și întreținerea aeronavelor de stat, motoarelor, elicelor, pieselor și echipamentelor asociate, precum și cei care au ca obiect de activitate procesele specializate, inclusiv

încercările de tip, testările specializate și distribuirea produselor aeronautice utilizate de operatorii aeronavelor de stat;

- c) agenții aeronautici care desfășoară activități de proiectare, construcții, montaj, reparații și întreținere pentru elemente de infrastructură și echipamente necesare desfășurării activităților aeronautice militare și care concură direct la siguranța zborului;
- d) agenții aeronautici care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigație aeriană militară, precum și activitățile aeroportuare pe aerodromuri militare;
- e) agenții aeronautici care se ocupă cu pregătirea personalului aeronautic militar;
- f) agenții aeronautici care au ca obiect de activitate selecția, evaluarea, testarea sau expertizarea medicală și psihologică a personalului aeronautic militar;
- g) alte categorii de agenți aeronautici militari, potrivit reglementărilor specifice aplicabile.

(10) MApN este autoritatea aeronautică de stat pentru reglementarea, organizarea și desfășurarea activităților privind investigația evenimentelor de aviație produse cu aeronave de stat.

(11) MApN, prin AAMN și MT, prin AIAS, stabilesc o procedură comună, aprobată de conducătorii celor două instituții, aplicabilă în cazul investigării evenimentelor de aviație în care sunt implicate aeronave și/sau unități de control al traficului aerian civile și militare.

(12) La instituirea de către Președintele României a stării de asediu sau a stării de urgență, precum și la declararea mobilizării parțiale sau generale a forțelor armate ori în caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării aplicarea prevederilor Legii nr. 21/2020 se suspendă în parte sau în întregime, activitatea aeronautică în spațiul aerian național urmând să se desfășoare conform normelor stabilite de autoritățile militare competente, potrivit legii.

SECȚIUNEA a 4-a – Cerințe, obligații, funcții și activități privind elaborarea, aprobarea și implementarea PNMSAC

Dezvoltarea PNMSAC

Art. 25. (1) Elaborarea, actualizarea, planificarea, monitorizarea și coordonarea implementării PNMSAC se face de către AACR.

(2) Aprobarea PNMSAC se face prin ordin al ministrului transporturilor, după parcurgerea etapelor de avizare prezentate în continuare.

(3) Etapele de avizare în vederea aprobării PNMSAC sunt următoarele:

- a) consultarea și avizarea internă de către toate compartimentele funcționale implicate din cadrul AACR;
- b) consultarea AIAS și SMFA;
- c) consultarea industriei de aviație civilă, prin postarea pe site-ul instituției și informarea în consecință a managerilor de siguranță ai agenților aeronautici civili români;
- d) avizarea de către CNSig (vezi Art. 27. – Comitetul național de siguranță a aviației);
- e) semnarea de către directorul general al AACR a referatului de aprobare și a adresei de înaintare către MT.

Dezvoltarea PNSA

Art. 26. (1) Elaborarea, actualizarea, planificarea, monitorizarea și coordonarea implementării PNSA se face de către AACR.

(2) Aprobarea PNSA se face prin decizie a directorului general al AACR, după parcurgerea etapelor de avizare prezentate în continuare.

(2) Etapele de avizare în vederea aprobării PNSA sunt următoarele:

- a) consultarea și avizarea internă de către toate compartimentele funcționale implicate din cadrul AACR;
- b) consultarea AIAS și SMFA;
- c) consultarea industriei de aviație civilă, prin postarea pe site-ul instituției și informarea în consecință a managerilor de siguranță ai agenților aeronautici civili români;
- d) avizarea de către CNSig (vezi Art. 27. – Comitetul național de siguranță a aviației);

(3) PNSA se elaborează cel puțin anual și este corelat cu EPAS.

Comitetul național de siguranță a aviației (CNSig)

Art. 27. (1) În scopul asigurării unei comunicări operative, al evitării duplicării activităților și pentru asigurarea unei implementări efective și eficiente a PNMSAC și PNSA, se instituie Comitetul național de siguranță a aviației (CNSig). Acesta este compus din:

1. directorul general al AACR – președinte al CNSig;
2. un reprezentant al managementului AACR;
3. directorul structurii responsabile cu aviația civilă din cadrul MT, sau o persoană la nivel de management desemnată de acesta;
4. directorul general al AIAS, sau o persoană la nivel de management desemnată de acesta;
5. conducătorul AAMN, sau o persoană la nivel de management desemnată de acesta;
6. conducătorii organizațiilor cărora le-au fost delegate atribuții de certificare/supraveghere/ licențiere, de către MT sau AACR, sau câte o persoană la nivel de management desemnată de acestea;
7. reprezentanți la nivel de management ai următorilor agenți aeronautici civili:
 - un reprezentant al operatorilor aerieni autorizați/certificați;
 - un reprezentant al aerodromurilor certificate/autorizate;
 - un reprezentant al furnizorilor ATM/ANS;
 - un reprezentant al organizațiilor autorizate de pregătire a personalului aeronautic civil;
 - un reprezentant al operatorilor de groundhandling;
 - un reprezentant al organizațiilor de proiectare, fabricație, întreținere și reparație a aeronavelor, motoarelor, elicelor, pieselor și echipamentelor asociate;

(2) Componenta nominală a CNSig se stabilește prin decizie a directorului general al AACR; pentru o reprezentare cât mai largă, reprezentanții industriei se nominalizează, în măsura posibilului, dintre conducătorii asociațiilor profesionale specifice fiecărui domeniu.

(3) La ședințele CNSig pot fi invitate și alte persoane, cu statutul de observatori, la propunerea membrilor comitetului.

(4) CNSig are următoarele atribuții principale:

- a) avizarea și înaintarea aprobare, după caz, către MT sau directorului general AACR a PNMSAC și PNSA;
- b) avizarea și înaintarea aprobare către directorul general AACR a Planificării implementării PNMSAC;

- c) formularea de propuneri de îmbunătățiri a sistemului de management al siguranței la nivel național;
- d) avizarea și înaintarea aprobare către directorul general AACR a altor documente ce decurg din PNMSAC și PNSA.

(5) CNSig își adoptă propriul regulament de organizare și funcționare.

(5) Prin decizie a directorului general AACR se pot înființa grupuri de lucru care să asigure suportul tehnic specializat necesar exercitării atribuțiilor CNSig; aceste grupuri sunt formate din reprezentanți ai industriei și sunt coordonate de câte un reprezentant al AACR; obiectivele, activitățile și modul de funcționare a grupurilor de lucru mai sus menționate se stabilesc de către CNSig.

Responsabilități privind coordonarea PNMSAC

Art. 28. (1) Responsabilități MT

- a) aprobă PNMSAC prin ordin al ministrului.

(2) Responsabilități AACR

- a) avizează proiectul de PNMSAC;
- b) elaborează, actualizează, planifică, monitorizează și coordonează implementarea PNMSAC;
- c) transmite PNMSAC spre aprobare MT după parcurgerea etapelor specifice;
- d) elaborează, actualizează, planifică, monitorizează și coordonează implementarea PNSA.

(3) Responsabilități directorul general al AACR

- a) semnează și înaintează spre aprobare MT referatul de aprobare al proiectului de PNMSAC;
- b) aprobă Planificarea implementării PNMSAC;
- c) aprobă prin decizie PNSA;
- d) stabilește prin decizie compartimentul funcțional responsabil cu coordonarea PNMSAC și PNSA;
- e) stabilește prin decizie componența CNSig;
- f) stabilește prin decizie, la propunerea CNSig, a componenței grupurilor de lucru care asigură CNSig suportul tehnic specializat.

(4) Responsabilități agenți aeronautici

- a) duc la îndeplinire prevederile PNMSAC și PNSA ce le revin.

SECȚIUNEA a 5-a – Politica și obiectivele de siguranță

Politica de siguranță

Art. 29. Politica de siguranță a autorităților competente din România privind aviația este prezentată în Anexa la PNMSAC.

Obiectivele de siguranță

Art. 30. (1) Obiectivele generale de siguranță la nivelul autorităților competente din România sunt următoarele:

- a) Abordarea sistematică a siguranței, prin:

- Asigurarea capacităților de analiză de risc și suport decizional prin îmbunătățirea colectării, stocării și integrării datelor privind siguranța aviației civile;
 - Consolidarea sistemului de management al siguranței pentru asigurarea unui proces de analiză și evaluare a riscurilor;
 - Îmbunătățirea performanței sistemului de management al riscurilor de siguranță;
 - Asigurarea colaborării cu toți partenerii implicați în sistemul național de aviație pentru a îmbunătăți cultura de siguranță, identificarea și eficacitatea acțiunilor privind siguranța;
 - Creșterea performanței sistemelor de management a siguranței implementate de agenții aeronautici civili, prin includerea în activitatea de supraveghere a nivelului de implementare a conceptului de Cultură Justă.
- b) Asigurarea unei forțe de muncă competitive, prin dezvoltarea unei politici de resurse umane care să urmărească pregătirea personalului pentru dobândirea și menținerea competențelor și abilităților necesare îndeplinirii obiectivelor.
- c) Dezvoltarea și implementarea inovării.
- d) Menținerea unui cadru de reglementare coerent, dezvoltat transparent, conceput și implementat în corespondență cu standardele internaționale și reglementările europene.
- e) Asigurarea resurselor umane și financiare necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din punct de vedere al implementării PNMSAC și al supravegherii siguranței la nivel național.
- (2) Pe lângă obiectivele generale de siguranță, prin PNSA se stabilesc obiective specifice.
- (3) Obiectivele de siguranță, atât cele generale cât și cele specifice, se revizuiesc ori de câte ori este necesar, funcție de evoluția sistemului de aviație civilă, pentru a se asigura faptul că acestea rămân relevante.

SECȚIUNEA a 6-a – Calificarea și pregătirea profesională a personalului tehnic (CE-4)

Pregătire și instruire

Art. 31. (1) Pentru o performanță corespunzătoare și pentru realizarea conformării și conformității în ceea ce privește personalul AACR implicat în funcții legate de siguranță, este necesară identificarea necesităților individuale de realizare/ menținere a competențelor și calificărilor prin instruire; în acest scop, în cadrul AACR se aplică Procedura internă privind instruirea, calificarea și certificarea inspectorilor aeronautici (PI-RU-ICC).

(2) Procedura se aplică fiecărui inspector aeronautic implicat în următoarele activități specializate ale AACR:

- a) Supervizarea siguranței zborului și efectuarea activităților de autorizare, examinare și/sau inspecție a oricărei persoane fizice sau juridice ce desfășoară activități în aviația civilă și/ sau produs, inclusiv componente asociate, în baza atribuțiilor, responsabilităților și limitelor de competență alocate pentru domeniul în care își desfășoară activitatea, în conformitate cu reglementările de aviație civilă aplicabile, în vigoare.
- b) Evaluarea și analiza siguranței la nivel național pentru menținerea acesteia la nivelul cerut de standardele internaționale și europene.

(3) Procesele de instruire se bazează pe determinarea sistematică a necesităților de instruire printr-o analiză anuală a posturilor și a competențelor conexe fiecăruia; în consecință:

- a) Se determină necesitățile de instruire ale fiecărui inspector aeronautic;
- b) Cursurile de instruire specificate/ planificate sunt consemnate într-un plan anual de instruire internă la nivelul fiecărui compartiment AACR și într-un plan cadru anual la nivelul instituției;
- c) Detaliile privind instruirea efectuată se stochează într-o bază de date la nivelul fiecărui compartiment AACR.

SECȚIUNEA a 7-a – Ghidurile tehnice, instrumentele și furnizarea informațiilor relevante pentru siguranță (CE-5)

Instrumentele și ghidurile tehnice

Art. 32. (1) AACR se asigură că personalul implicat în funcții legate de siguranță dispune de instrumente actualizate, materiale de îndrumare și alte documente care sprijină asigurarea performanței corespunzătoare a activității pe care o desfășoară.

(2) În acest sens, AACR aplică în procesul de evaluare a SMS dezvoltat de anumiți agenți¹⁸ *instrumentul de evaluare a SMS dezvoltat de EASA*¹⁹.

(3) Inspectorii aeronautici își bazează activitatea pe un set de proceduri interne, menite să îi sprijine să își îndeplinească datoriile în mod profesionist, promovând în același timp o cultură de siguranță pozitivă și sprijinind agentul aeronautic să își atingă propriile obiective de siguranță și implicit cele stabilite la nivel național.

(4) Toate materialele de îndrumare, atât cele dezvoltate la nivel european cât și cele interne, sunt disponibile atât personalului propriu cât și industriei, prin publicare pe site-ul propriu al AACR și informare corespunzătoare.

(5) AACR asigură personalului propriu facilitățile necesare, instrumentele tehnice și transportul, astfel încât să permită acestora derularea activităților specifice.

Furnizarea informațiilor relevante pentru siguranță

Art. 33. (1) Informațiile relevante pentru siguranță sunt considerate acele informații specifice legate de probleme de siguranță și de riscuri la adresa siguranței; aceste informații pot proveni din surse interne sau externe.

(2) În acest context, informațiile relevante pentru siguranță, gestionate de autoritățile competente ale statului, sunt considerate:

- a) Raportările evenimentelor de siguranță, a căror gestionare este stabilită în România prin Regulamentul (UE) nr. 376/2014;
- b) Safety Information Bulletins (SIB) emise de EASA și *Electronic Bulletins* (EB) emise de ICAO;
- c) Recomandări de siguranță emise de AIAS în baza Regulamentului (UE) nr. 996/2010;

¹⁸ În prezent, decizia este aplicabilă domeniilor: operațiuni aeriene, organizații de pregătire personal navigant și CTA, medicină aeronautică și aerodromuri, urmând ca viitoarea ediție să fie aplicabilă și organizațiilor CAMO.

¹⁹ <https://www.easa.europa.eu/document-library/general-publications/management-system-assessment-tool>

d) Directive de siguranță.

(3) Pentru fiecare dintre informările relevante de siguranță enumerate mai sus se aplică proceduri interne sau proceduri colaborative dezvoltate de autoritățile competente, care prevăd modul de intrare în posesia informațiilor, analiza lor, acțiunile subsecvente, reguli de diseminare și compartimentele responsabile din instituțiile implicate.

CAPITOLUL IV – MANAGEMENTUL RISCURILOR LA ADRESA SIGURANȚEI LA NIVEL NAȚIONAL (Componenta 2 a SSP)

SECȚIUNEA 1 – Generalități

Componentele SRM la nivel european

Art. 34. EASA definește SRM prin 5 componente esențiale²⁰:

- a) Identificarea problemelor de siguranță; această etapă se realizează în urma analizei datelor de siguranță disponibile și cu sprijinul diferitelor grupuri de lucru specializate.
- b) Evaluarea problemelor de siguranță identificate; problemele de siguranță sunt capturate într-un portofoliu de riscuri, unde se face prioritizarea lor.
- c) Definirea acțiunilor de siguranță; acestea sunt menite să reducă riscurile aferente problemelor de siguranță; la nivel european aceste acțiuni sunt cuprinse în EPAS, iar la nivel național în PNSA.
- d) Implementarea acțiunilor stabilite și a celor subsecvente.
- e) Măsurarea performanței siguranței, prin monitorizarea SPI și compararea acestora cu SPT; scopul acestei componente este atât acela de a stabili eficiența acțiunilor de reducere a riscurilor și de redefinire a acestora, cât și acela de a evidenția eventuale noi pericole.

Aplicarea SRM la nivel național

Art. 35. SRM se aplică prin:

- a) Monitorizarea implementării SMS la nivelul organizațiilor, care trebuie să includă procese de identificare a pericolelor și de management al riscurilor asociate; în acest scop, AACR:
 - Urmărește implementarea SMS de către agenții aeronautici care au această obligație în conformitate cu regulamentele europene și încurajează pe toți ceilalți să implementeze un astfel de SMS;
 - Stabilește metode de evaluare și acceptare a SMS-urilor;
 - Revizuește periodic SMS-urile organizațiilor în scopul evaluării eficienței acestora.
- b) Aplicarea principiilor SRM în activitatea proprie a AACR (componentă internă), care trebuie să includă planificarea activității de reglementare și prioritizarea supravegherii bazată pe evaluarea riscului.

SECȚIUNEA a 2-a – Obligații de licențiere, certificare, autorizare și aprobare (CE-6)

Certificarea²¹

Art. 36. (1) Autoritățile competente au obligația de a dezvolta proceduri și procese documentate prin care să se asigure faptul că persoanele fizice sau juridice care intenționează să desfășoare activități de aviație civilă, îndeplinesc cerințele impuse, înainte de a-și exercita drepturile oferite de o licență, certificat, autorizare sau aprobare de a desfășura astfel de activități.

²⁰ EASA Annual Safety Review 2020 at https://www.easa.europa.eu/sites/default/files/dfu/easa_asr_2020.pdf

²¹ În conformitate cu Codul Aerian al României, at. 3 pct. 18, noțiunea de *certificare* reprezintă orice formă de recunoaștere care atestă că un aerodrom, produs, piesă sau echipament, organizație, persoană sau serviciu se conformează cerințelor aplicabile stabilite prin reglementări specifice, precum și eliberarea unui document de certificare corespunzător care atestă conformitatea; certificarea poate avea ca rezultat și conferirea unui drept, potrivit reglementărilor în vigoare.

(2) Procesul de certificare a agenților aeronautici presupune întreprinderea acțiunilor necesare pentru asigurarea unui nivel corespunzător de siguranță în activitățile specifice desfășurate, ca parte a sistemului de management al siguranței la nivel național.

Art. 37. (1) Obligațiile de certificare ale AACR și ale autorităților delegate sunt stabilite în cea mai mare parte prin reglementări europene specifice, la care se adaugă prevederi naționale. Aceste obligații includ:

- a) Emiterea licențelor pentru piloți (*air transport pilot licence, commercial pilot licence, private pilot licence, sport aviation licence*);
- b) Emiterea licențelor pentru controlori de trafic aerian, servicii de informare a zborului;
- c) Emiterea licențelor pentru mecanici de aeronave;
- d) Emiterea licențelor pentru însoțitori de zbor;
- e) Emiterea de certificate medicale;
- f) Certificarea funcționării organizațiilor de aviație;
- g) Certificarea operării UAV

(2) De asemenea, legislația europeană precizează obligativitatea recunoașterii certificărilor emise de autoritățile din cadrul UE.

SECȚIUNEA a 3-a – Obligații privind dezvoltarea unui SMS

Obligații implementare SMS

Art. 38. (1) În România, următoarele organizații au obligația de a dezvolta un SMS:

- a) Organizații de pregătire a zborului²²;
- b) Operatori aerieni certificați²³;
- c) Organizații de management al navigabilității continue²⁴;
- d) Furnizorii de servicii de trafic aerian²⁵;
- e) Operatorii aerodromurilor certificate²⁶;
- f) Furnizorii de servicii de handling la sol²⁷.

(2) Până la stabilirea unor cerințe specifice la nivel european, AACR încurajează și celelalte categorii de agenți aeronautici să își implementeze propriile SMS-uri.

Art. 39. Implementarea eficientă a SMS de către agenții aeronautici constituie unul dintre SPI incluși în EPAS. EASA urmărește evoluția acestui indicator în baza furnizării de către autoritățile competente a datelor privind activitățile de supraveghere, monitorizând modul în care SMS adresează:

- a) Managementul schimbării;
- b) Sistemul de management;
- c) Activitățile contractate;
- d) Cerințele privind personalul;
- e) Păstrarea evidențelor.

²² Conform Regulamentului (UE) nr. 1178/2012.

²³ Conform Regulamentului (UE) nr. 965/2012.

²⁴ Conform Regulamentului (UE) nr. 1321/2014.

²⁵ Conform Regulamentului (UE) nr. 2017/373.

²⁶ Conform Regulamentului (UE) nr. 139/2014.

²⁷ Conform RACR-AD-FSH – Certificarea furnizorilor de servicii de handling la sol.

Acceptarea SMS-urilor

Art. 40. (1) SMS-urile agenților aeronautici trebuie să fie acceptate de către AACR; acceptarea SMS-urilor include acceptarea nivelului de siguranță stabilit de agenții aeronautici, exprimat prin SPI și SPT.

(2) La acceptarea SMS-urilor agenților aeronautici se au în vedere atât specificul și complexitatea activității acestora, cât și modul în care indicatorii folosiți contribuie la realizarea obiectivelor de a siguranței stabilite la nivel național, în sensul că SPI și SPT stabilite prin SMS-uri trebuie să fie corelate cu SPI și SPT stabilite la nivel național prin PNSA (vezi Art. 55. – SPI și SPT).

(3) Acceptarea SMS și monitorizarea continuă a performanțelor privind siguranța sunt realizate de AACR, individual, pentru fiecare agent aeronautic.

SMS-uri ale agenților aeronautici cu certificări multiple

Art. 41. Un agent aeronautic care deține certificări multiple pentru furnizarea de servicii diferite poate decide să aplice un singur SMS tuturor serviciilor pentru care este certificat. Atunci când AACR evaluează un astfel de SMS, ține seama de următoarele aspecte:

- a) Se asigură că metodele de evaluare a SMS sunt aplicate în mod consecvent pentru toate domeniile aviației civile, respectiv:
 - Managementul instituției interpretează și aplică în mod consecvent reglementările și metodele de supraveghere și monitorizare a furnizorilor de servicii;
 - Inspectorii aeronautici implicați în evaluarea SMS au beneficiat de pregătire de specialitate standardizată;
 - Politicile, procedurile și instrumentele de auditare sunt comune atunci când sunt implicate domenii diferite;
 - Inspectorii aeronautici implicați au o comunicare frecventă și efektivă;
 - Agentul aeronautic în cauză și-a documentat:
 - Modul în care sunt gestionate datele și informațiile de siguranță în cadrul diferitelor servicii furnizate;
 - Rolurile și responsabilitățile compartimentelor responsabile cu diferitele servicii furnizate, legate de implementarea SMS;
 - Structura organizațională și interfețele dintre diferitele activități certificate.
- b) Se asigură că agentul aeronautic în cauză descrie în mod clar scopul SMS pentru fiecare activitate în parte, precum și interacțiunea dintre acestea.
- c) Se asigură că inspectorii aeronautici implicați în evaluarea unui astfel de SMS colaborează în scopul evitării suprapunerii sarcinilor și a dublării cerințelor adresate agentului aeronautic în cauză.
- d) Ia în calcul posibilitatea ca agentul aeronautic în cauză să facă obiectul unor aprobări ale unor autorități din state terțe, ceea ce poate impune încheierea de înțelegeri privind asigurarea supravegherii și monitorizării agentului aeronautic.

SMS-uri integrate ale agenților aeronautici

Art. 42. Un agent aeronautic poate decide să își includă SMS-ul în alt sistem propriu de management. Atunci când AACR evaluează un astfel de SMS, își delimitează clar activitățile care cad în obligațiile sale de supraveghere și se asigură că acestea sunt vizibile în cadrul SMS-ului integrat.

SECȚIUNEA a 4-a – Investigarea accidentelor și incidentelor de aviație civilă

Art. 43. (1) Investigațiile privind siguranța ale evenimentelor de aviație civilă sunt organizate, conduse, coordonate, controlate și executate de AIAS în scopul determinării faptelor, cauzelor și împrejurărilor care au dus la producerea acestora și pentru emiterea de recomandări pentru siguranța zborului.

(2) AIAS îndeplinește²⁸ atribuțiile legale necesare pentru investigarea accidentelor și incidentelor din aviația civilă, asigurând astfel îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prevederile Anexei 13 OACI - Investigarea accidentelor și incidente de aviație și ale Regulamentului (UE) nr. 996/2010.

(3) AIAS funcționează separat față de structura responsabilă cu aviația civilă din cadrul MT și față de AACR, directorul general al AIAS raportând direct ministrului transporturilor.

(4) În activitatea sa, AIAS este independent în raport cu orice structură juridică, autoritate de reglementare sau de supraveghere a siguranței aviației civile, agent aeronautic civil, precum și în raport cu orice parte ale cărei interese ar putea intra în conflict cu sarcinile încredințate.

(5) AIAS desfășoară investigații privind siguranța aviației civile, independent de orice alte anchete sau investigații, și nu are atribuții în stabilirea vinovățiilor sau a răspunderii juridice.

(6) Ca urmare a investigațiilor evenimentelor de aviație civilă, precum și unor studii sau analizei unei serii de investigații ori a oricăror altor activități efectuate în conformitate cu reglementările aplicabile, AIAS poate, în scopul prevenirii producerii altor evenimente de aviație civilă, emite recomandări de siguranță, ce se aplică, după caz, de persoanele juridice sau fizice care desfășoară activități în domeniul aviației civile.

(7) Acțiunile aferente procesului de implementare a recomandărilor AIAS ce se adresează AACR sunt monitorizate și raportate prin proceduri specifice.

SECȚIUNEA a 5-a – Identificarea pericolelor și evaluarea riscului la adresa siguranței

Identificarea pericolelor

Art. 44. (1) Unul din principalele roluri ale autorităților competente este acela de a identifica riscurile la adresa siguranței sistemului de aviație național și a tendințelor înregistrate de către acesta; aceasta reprezintă prima componentă a procesului de SRM.

(2) Metoda de bază pentru atingerea acestui obiectiv este aceea de a analiza informațiile de siguranță obținute din surse multiple; o categorie esențială de informații de siguranță constă în raportările evenimentelor de siguranță, care în România se efectuează în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 376/2014.

(3) Autoritățile competente își dezvoltă și își actualizează permanent proceduri detaliate pentru colectarea, stocarea și analiza fiecărui tip de informații de siguranță.

Cultura justă

Art. 45. (1) Cultura justă este o componentă esențială a termenului mai larg de „cultură pozitivă de siguranță”, care constituie baza unui sistem solid de management al siguranței; un mediu care adoptă principiile culturii juste nu trebuie să împiedice luarea măsurilor necesare pentru menținerea sau îmbunătățirea nivelului de siguranță a aviației.

²⁸ Conform OG nr. 26/2009.

(2) Cultura justă încurajează persoanele să raporteze informații legate de siguranță, dar în același timp nu scutește persoanele de responsabilitățile ce le revin în mod normal, în situațiile în care abaterile au fost săvârșite cu intenție sau a existat o ignorare clară, gravă și serioasă a unui risc evident și o neîndeplinire gravă a responsabilității profesionale de a lua măsurile care sunt necesare în mod evident în aceste circumstanțe, provocând daune previzibile unei persoane sau unor bunuri sau care afectează grav nivelul de siguranță a aviației.

(3) Atât AIAS, ca gestionar al bazei de date naționale de siguranță, cât și AACR, se obligă să respecte obligațiile de confidențialitate stipulate în Regulamentul (UE) nr. 376/2014;

(4) AACR a fost desemnată organism responsabil cu punerea în aplicare a prevederilor referitoare la protecția surselor de informații, respectiv cu asigurarea aplicării principiilor de cultură justă; în această calitate, AACR emite puncte de vedere față de politica și normele de cultură justă aplicată la nivelul organizațiilor de aviație civilă, primește și gestionează sesizări din partea angajaților sau a personalului contractat din industria de aviație civilă, privind presupuse încălcări ale normelor de cultură justă; angajații și personalul contractual care raportează acestui organism nu pot fi sancționați pentru aceste raportări.

Evaluarea riscului la adresa siguranței

Art. 46. Ca parte a procedurilor de gestionare a raportărilor evenimentelor de aviație civilă, AACR dezvoltă la nivel sectorial o abordare bazată pe risc a supravegherii agenților aeronautici, stabilind periodicitatea și zonele de concentrare a supravegherii, pentru fiecare domeniu.

Art. 47. (1) Cel puțin anual, AACR dezvoltă și publică pe site-ul propriu o analiză privind portofoliul de riscuri la adresa aviației civile din România; procedura de elaborare a acestei analize este următoarea:

- a) Din analiza informațiilor relevante pentru siguranță, se evidențiază principalele cauze ale accidentelor și incidentelor grave, pe o perioadă cât mai lungă de timp (de preferat ultima decadă);
- b) Prin agregarea informațiilor menționate mai sus se stabilește portofoliul de riscuri pentru categoria de operațiuni analizată, cum ar fi operațiuni de transport aerian comercial efectuate cu avioane, operațiuni efectuate cu elicoptere, operațiuni de aviație generală, altele decât cele efectuate cu elicoptere, etc.
- c) Portofoliul de riscuri constă din:
 - *Principalele zone de risc* – categorii de evenimente care au ca rezultat direct producerea de accidente (defalcate, în această ordine, în accidente mortale, soldate cu răniri sau fără victime) sau incidente grave.
 - *Precursori* – în măsura în care sunt disponibile date, se au în vedere precursorii principalelor zone de risc.
- d) Prioritizarea acestora se face funcție de aportul avut la apariția accidentelor/incidentelor grave, precum și în baza experienței specialiștilor din cadrul AACR și ai industriei.

(2) Conform Regulamentului (UE) nr. 376/2014, rapoartele de eveniment includ o clasificare a riscului evenimentului în cauză. Clasificarea respectivă este reexaminată și modificată dacă este cazul, și aprobată de autoritatea competentă (în cazul României – AIAS) în conformitate cu sistemul comun european de clasificare a riscurilor; odată cu intrarea în vigoare a prevederii de mai sus referitoare la aplicarea obligatorie a sistemului comun european de clasificare a riscurilor și aplicarea sa de către AIAS, riscul identificat prin această modalitate va fi luat în calcul la elaborarea portofoliului de riscuri.

(3) Portofoliul de riscuri se constituie în unul din seturile de date de intrare avute în vedere la elaborarea PNSA.

SECȚIUNEA a 6-a – Controlul riscurilor la nivel național

Generalități

Art. 48. (1) Obiectivul dezvoltării unui SRM este acela de a controla riscurile evidențiate, astfel încât să se atingă LSPA la nivel național.

(2) O metodă de control al riscurilor trebuie să fie, în mod ideal, eficientă din punct de vedere al costurilor, ușor și rapid implementabilă, efectivă și să nu aibă consecințe neintenționate; eficiența metodei selectate este monitorizată, astfel încât să se asigure atingerea scopului urmărit.

(3) Multe din măsurile de control al riscurilor implică agenții aeronautici, care trebuie sprijiniți în punerea în aplicare a acestora, întrucât de succesul acestor măsuri depinde atingerea țintelor de performanță naționale.

Soluționarea problemelor de siguranță (CE-8)

Art. 49. (1) Ca parte a procedurilor de analiză a raportărilor evenimentelor de aviație civilă și acțiuni subsecvente, descrise în Regulamentul (UE) nr. 376/2014, AACR are dreptul de a dispune, prin compartimentele funcționale, măsuri de remediere a neconformităților ce pot afecta siguranța, conform prevederilor legislației specifice; aceste măsuri pot include:

- a) Prioritizarea inspecțiilor și auditurilor desfășurate ca parte a activității de supraveghere;
- b) Acțiuni pentru a determina agenții aeronautici să aplice măsurile de remediere și prevenire necesare în legătură cu evenimentul de aviație civilă respectiv;
- c) Verificări pentru a se asigura că măsurile corective/ preventive rezultate în urma investigației/ cercetării interne întocmite de agenții aeronautici pentru evenimentul de aviație respectiv, sunt implementate și efective;
- d) Propuneri privind emiterea de informări, instrucțiuni, proceduri, circulare, sau după caz, de directive de siguranță;
- e) Propuneri privind amendarea sau completarea reglementărilor sau a procedurilor aplicabile evenimentelor de aviație civilă în cauză.

(2) În cazuri extreme, AACR are la dispoziție mecanismul stabilit prin *New Basic Regulation*, articolul 70²⁹ – Dispoziții de salvagardare; conform acestui mecanism, AACR nu este împiedicată să reacționeze imediat la o problemă legată de siguranța aviației civile, în cazul în care se îndeplinesc cumulativ condițiile de mai jos:

- a) problema implică un risc grav pentru siguranța aviației, iar respectivul stat membru trebuie să ia imediat măsuri pentru a o soluționa;
- b) statul membru nu poate să soluționeze în mod adecvat problema cu respectarea prezentului regulament și a actelor delegate și actelor de punere în aplicare adoptate în temeiul acestuia;
- c) măsurile luate sunt proporționale cu gravitatea problemei

(3) PNSA, care se revizuieste anual, stabilește măsuri și acțiuni de reducere a riscurilor la nivel național, evidențiate în urma derulării procesului SRM; aceste măsuri și acțiuni de

²⁹ OMT nr. 1155/2019 delegă AACR competențele de aplicare a articolelor 70 și 71.

control al riscurilor pot fi revizuite ori de câte ori este necesar (cel puțin anual), în scopul atingerii nivelului de performanță a siguranței stabilit la nivel național.

(4) AACR respectă în totalitate cerințele impuse autorităților competente, la care se face referire în numeroase regulamente europene (fiind deseori referite ca AR.X – *authority requirements*), inclusiv cele referitoare la reacția imediată a statului la o problemă de siguranță.

CAPITOLUL V – ASIGURAREA SIGURANȚEI LA NIVEL NAȚIONAL (Componenta 3 a SSP)

SECȚIUNEA 1 – Obligațiile privind supravegherea siguranței (CE-7)

Generalități

Art. 50. (1) În calitate de stat membru UE, România cooperează cu celelalte state membre în cadrul unui sistem unic european de siguranță a aviației, pentru a asigura respectarea prevederilor *New Basic Regulation*, a actelor delegate și de punere în aplicare adoptate în temeiul acestuia.

(2) În România, obligațiile de supraveghere a agenților aeronautici se efectuează de AACR, în calitate de autoritate națională de supervizare și organism tehnic specializat pentru îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă; pentru domeniile ULM și AUN aceste obligații sunt îndeplinite de autoritățile delegate.

(3) Pentru certificarea, supravegherea și asigurarea respectării legii în domeniile proprii de competență, autoritățile competente³⁰:

- a) primesc și evaluează cererile care le sunt adresate și, după caz, eliberează sau reînnoiesc certificatele și primesc declarațiile care le sunt adresate;
- b) realizează supravegherea titularilor de certificate, a persoanelor fizice și juridice care au făcut declarații, precum și a produselor, pieselor, echipamentelor, sistemelor ATM/ANS și componentelor ATM/ANS, echipamentelor de pregătire sintetică pentru zbor și aerodromurilor;
- c) desfășoară investigații, inspecții, inclusiv inspecții la platformă, audituri și alte activități de monitorizare necesare pentru a identifica posibila încălcare a cerințelor prevăzute în *New Basic Regulation* și în actele delegate și actele de punere în aplicare adoptate în temeiul său de către persoane fizice sau juridice care fac obiectul supravegherii;
- d) iau toate măsurile necesare de asigurare a respectării legii, inclusiv modificarea, limitarea, suspendarea sau revocarea certificatelor pe care le-au eliberat, reținerea la sol a aeronavelor și impunerea de penalități, pentru a pune capăt încălcărilor identificate;
- e) interzic, limitează sau supun anumitor condiții, în interesul siguranței, activitățile menționate supravegheate;
- f) asigură un nivel adecvat de calificare a personalului implicat în sarcinile de certificare, de supraveghere și de asigurare a respectării legii, inclusiv prin furnizarea unei pregătiri adecvate.

Activitatea de supraveghere a AACR

Art. 51. (1) Activitatea de supraveghere a AACR este abordată pe baza riscurilor, ceea ce presupune prioritizarea și alocarea resurselor de care dispune în funcție de profilul de risc al fiecărui domeniu sau cel al furnizorilor individuali de servicii, punind de la monitorizarea maturității SMS-urilor dezvoltate (acolo unde acestea există).

(2) Această abordare presupune o colaborare strânsă între autoritățile competente și agenții aeronautici, care să depășească nivelul de monitorizare a conformării organizației cu legislația specifică și să tindă spre evaluarea managementului organizației referitor la riscuri.

(3) AACR își dezvoltă, pentru fiecare domeniu aflat sub supravegherea sa, metodologii de stabilire a profilului de risc al agenților aeronautici, care să țină cont de:

³⁰ Vezi art. 62 din *New Basic Regulation*

- a) Evaluarea capacității financiare a organizației;
- b) Numărul de ani de funcționare;
- c) Stabilitatea salariilor esențiali, cum ar fi managerul responsabil sau cel de siguranță;
- d) Competența și performanța managerului responsabil și a celui de siguranță;
- e) Rezultatele auditurilor precedente;
- f) Modul de abordare a închiderii neconformităților constatate în auditurile precedente;
- g) Scopul și complexitatea activităților derulate;
- h) Maturitate proceselor de identificare a pericolelor și de management al riscurilor;
- i) Rezultate ale analizei datelor privind performanța siguranței.

(4) Controlul modului în care agenții aeronautici civili identifică și gestionează riscurile la adresa siguranței (ca parte a SMS în cazul în care aceștia au implementat un astfel de sistem sau prin alte mijloace specifice în cazul agenților aeronautici care nu au implementat un SMS) se realizează prin procesul de supraveghere.

(5) Procesul de supraveghere derulat de AACR include analiza SPI și a SPT aferente, stabilite de agentul aeronautic, analizându-se performanța și eficiența fiecăruia.

(6) AACR se asigură, prin proceduri interne specifice, că inspectorii cu atribuții de supraveghere a agenților aeronautici își mențin nivelul de competență impus de această activitate.

(7) Capacitatea de supraveghere a AACR constituie un SPI stabilit prin EPAS și este monitorizat de EASA prin indicatorul de standardizare EASA. Acest indicator este utilizat la prioritizarea inspecțiilor de standardizare și este legat de dimensiunile, natura și complexitatea autorităților competente și a funcțiilor acestora, numărul de neconformități evidențiate, precum și reacția autorităților în ceea ce privește închiderea acestor neconformități, odată ce raportul final a fost transmis.

SECȚIUNEA a 2-a – Performanța siguranței la nivel național

Viziunea ICAO

Art. 52. (1) Anexa 19 ICAO precizează că una din obligațiile statelor este de a defini un "nivel acceptabil de performanță a siguranței" (*Acceptable Level of Safety Performance – ALoSP*), stabilit prin programele naționale de siguranță.

(2) În prezent există propuneri înaintate ICAO atât pentru renunțarea la noțiunea de "acceptabilitate", noțiune care, pe parcursul implementării SSP, a creat interpretări diferite, cât și pentru conexasarea mai puternică a SPI și SPT cu atingerea obiectivelor de siguranță.

Viziunea europeană

Art. 53. (1) *New Basic Regulation* precizează la articolul 7 că un program național de siguranță trebuie să specifice nivelul de performanță a siguranței stabilit (LSPA) la nivel național, în ceea ce privește activitățile de aviație aflate sub responsabilitatea statului membru în cauză.

(2) România aplică prevederile citate mai sus din *New Basic Regulation*, respectiv viziunea EASA, care este ușor diferită de ediția actuală a Anexei 19 ICAO (nivel *stabilit* vs. nivel *acceptabil* al performanței siguranței); în consecință, pe parcursul documentului se folosește noțiunea de LSPA.

LSPA

Art. 54. (1) Atingerea LSPA se face prin:

- a) Dezvoltarea și implementarea PNMSAC; și
- b) Dezvoltarea și monitorizarea SPI și SPT, prin care se demonstrează managementul eficient al siguranței;

(2) LSPA reprezintă nivelul de siguranță ce se așteaptă să fie atins atât la nivelul statului cât și la nivel organizațional; acesta trebuie exprimat atât prin SPI bazați pe rezultate cât și prin cei bazați pe procese.

(3) În mod ideal, pentru fiecare risc la adresa siguranței evidențiat prin PNSA are trebui stabilit un set de SPI și SPT care să arate dacă riscul în cauză este gestionat corespunzător; cu toate acestea, pot exista situații în care pentru anumite obiective de siguranță să nu fie posibilă stabilirea de SPI.

(4) Foarte mulți SPI depind în mod direct de performanța organizațiilor, motiv pentru care între indicatorii cuprinși în SMS-urile organizațiilor și indicatorii din PNSA trebuie să existe o corelare, monitorizată prin procesul de supraveghere derulat de autoritățile competente.

(5) În România, LSPA se stabilește și se revizuieste prin PNSA.

(6) Gradul de îndeplinire a LSPA se stabilește printr-un raport anual, elaborat de AACR.

SPI și SPT

Art. 55. (1) SPI se încadrează în una din următoarele categorii:

- a) Nivelul 1 – indicatori de performanță generală a sistemului de aviație (accidente și incidente grave);
- b) Nivelul 2 – indicatori de performanță a activității agenților aeronautici;
- c) Nivelul 3 – indicatori de performanță a activității autorităților competente.

(2) De asemenea, SPI pot fi:

- a) indicatori bazați pe rezultate (de obicei de nivelul 1 sau 2);
- b) indicatori bazați pe procese.

(3) Pentru fiecare SPI se stabilesc SPT care permit măsurarea performanței siguranței.

Monitorizarea performanței siguranței

Art. 56. (1) Performanța siguranței la nivel național, așa cum este indicată de SPI și SPT, demonstrează gradul de atingere al LSPA;

(2) Dacă oricare dintre SPT nu sunt atinse, aceasta se poate datora uneia sau mai multor cauze, cum ar fi:

- a) Țintele nu pot fi atinse sau nu sunt realiste;
- b) Acțiunile stabilite pentru atingerea SPT nu sunt corespunzătoare;
- c) Anumite riscuri și-au modificat prioritatea;
- d) Au apărut riscuri care nu au fost luate în considerare la stabilirea SPT;
- e) SPI stabiliți nu sunt relevanți pentru obiectivul de siguranță în cauză.

(3) LSPA se revizuieste cel puțin anual, odată cu revizuirea PNSA, ocazie cu care:

- a) Se identifică probleme de siguranță care nu sunt acoperite corespunzător de SPI existenți;
- b) Se identifică SPT care trebuie ajustate;

- c) Se identifică, dacă este cazul, situații stagnante sau de deteriorare a siguranței, care necesită acțiuni corective;
- d) Se analizează și se decide asupra eliminării unor SPI sau adăugării altora.

CAPITOLUL VI – PROMOVAREA SIGURANȚEI LA NIVEL NAȚIONAL (Componenta 4 a SSP)

Generalități

Art. 57. (1) Creșterea performanței siguranței la nivel național depinde în mare măsură de existența unei culturi de siguranță.

(2) Îmbunătățirea culturii de siguranță se realizează, printre altele, prin asigurarea unei comunicări cât mai largi a informațiilor de siguranță, cum ar fi politici, obiective, priorități, bune practici, riscuri evidențiate.

(3) În acest sens, autoritățile competente trebuie să promoveze siguranța și să disemineze informațiile de siguranță, atât în interiorul lor cât și în cadrul industriei, în scopul sprijinirii dezvoltării unei culturi pozitive de siguranță, pentru a asigura o implementare efectivă a PNMSAC.

(4) Regulamentul (UE) nr. 376/2014 cuprinde prevederi specifice aplicabile transiterii și schimbului de informații de siguranță, atât la nivel intern cât și extern.

Comunicarea și diseminarea internă a informațiilor de siguranță

Art. 58. (1) Promovarea siguranței la nivel intern se realizează atât în interiorul fiecărei autorități competente cât și prin colaborarea dintre acestea.

(2) Comunicarea și diseminarea internă a informațiilor de siguranță se face printr-o multitudine de metode, care includ:

- a) difuzarea, după caz, pe site-urile proprii, prin rețelele interne și/sau pe canalele de socializare, de știri, buletine de siguranță, analize de siguranță;
- b) crearea unor canale operative de comunicare între membrii CNSig;
- c) întâlniri, conferințe, discuții în diferite grupuri de colaborare;
- d) publicarea pe site-ul AACR a PNMSAC, PNSA și a portofoliului de riscuri la adresa aviației civile din România.
- e) utilizarea de baze de date comune diferitelor domenii; în acest sens, AACR are obligația de a dezvolta o Bază de date de siguranță internă AACR, la care are acces întregul personal AACR direct implicat în procesele de management al riscurilor la nivel național, de certificare și supraveghere a agenților aeronautici, care cuprinde cel puțin următoarele informații:
 - evenimentele de aviație civilă raportate și cuprinse în baza de date națională gestionată de AIAS;
 - rezultatele analizelor desfășurate la nivelul AACR privind evenimentele de aviație civilă și urmărirea acțiunilor subsecvente;
 - rezultatele auditurilor și inspecțiilor de supraveghere efectuate de AACR la agenții aeronautici civili și urmărirea acțiunilor subsecvente (planuri de măsuri acceptate de AACR);
 - rezultatele evaluărilor de către AACR a SMS-urilor agenților aeronautici, inclusiv în ceea ce privește pericolele identificate, SPI și, respectiv, SPT asociate, precum și acțiunile pentru reducerea riscurilor și îmbunătățirea siguranței;
 - rezultatele inspecțiilor la platformă efectuate de autoritățile aeronautice din alte state la operatorii aerieni naționali, preluate din baza de date a EASA privind inspecțiile la platformă (SACA/SAFA);
 - Registrul național de înmatriculări aeronave și documentele de navigabilitate ale aeronavelor;
 - rezultatele vizitelor de standardizare ale EASA și ale auditurilor ICAO (USOAP CMA și ICVM);

- alte documente care sprijină gestionarea eficientă a informațiilor de siguranță utilizate în procesele desfășurate în cadrul AACR, în vederea realizării unei monitorizări eficiente a zonelor de risc la adresa siguranței și a dezvoltării sistemelor de reglementare și supraveghere bazate pe performanțe.

SECȚIUNEA a 2-a – Comunicarea și diseminarea externă a informațiilor de siguranță

Art. 59. (1) Promovarea siguranței la nivel extern, în relația cu agenții aeronautici dar și cu publicul larg, se face de regulă prin difuzarea pe site-urile proprii, pe canalele de mass-media și/sau pe canalele de socializare de știri, buletine de siguranță, analize de siguranță.

(2) Promovarea siguranței la nivel extern în relația cu agenții aeronautici se face printr-o multitudine de metode, care includ:

- întâlniri, seminarii, conferințe, discuții în diferite grupuri de colaborare (cum ar fi grupurile de lucru sectoriale, create în sprijinul activității CNSig);
- publicarea în format electronic pe paginile proprii de internet ale autorităților naționale competente, a buletinelor, recomandărilor, rapoartelor și informărilor privind siguranța, ghidurilor și materialelor de îndrumare, precum și a altor materiale aferente domeniului siguranței;
- întâlnirile periodice organizate de autoritățile naționale competente cu agenții aeronautici civili în scopul prezentării, promovării sau analizării unor aspecte privind siguranța în aviația civilă;
- schimbul de informații pe probleme de siguranță desfășurat de reprezentanții autorităților naționale competente sau de reprezentanții agenților aeronautici civili în cadrul comitetelor, comisiilor, grupurilor de lucru înființate la nivel european și internațional (Comisia Europeană, EASA, Eurocontrol, ECAC, OACI, IATA, ACI, CANSO etc.);
- biblioteca electronică pentru documentare dezvoltată și publicată de AACR, pe pagina de internet proprie, care este disponibilă cu titlu gratuit tuturor reprezentanților agenților aeronautici civili, și care pune la dispoziția celor interesați cel puțin următoarele documente:
 - PNMSAC în vigoare;
 - PNSA în vigoare;
 - documentele conexe PNMSAC, cum ar fi analiza comparativă cu cerințele ICAO (*GAP Analysis*) (vezi Art. 60.) sau planul de implementare al PNMSAC (vezi art. Art. 62.);
 - cadrul legislativ național în domeniul siguranței aviației civile;
 - cadrul legislativ european în domeniul siguranței aviației civile;
 - circulare, materiale de îndrumare, buletine, rapoarte, studii și informări de siguranță.

CAPITOLUL VII – IMPLEMENTAREA PNMSAC

Analiza comparativă (GAP Analysis)

Art. 60. (1) Implementarea PNMSAC presupune o multitudine de activități, ce trebuie puse în practică pe de o parte de către autoritățile competente, și pe de altă parte de către agenții aeronautici. În acest sens, pentru corelarea acestor activități într-o perioadă de timp dată, este necesară dezvoltarea și urmărirea unui plan de implementare al PNMSAC.

(2) Planul de implementare al PNMSAC are la bază o analiză comparativă față de cerințele SSP impuse de Anexa 19 ICAO.

(3) Analiza comparativă *GAP Analysis* se dezvoltă și se aprobă de AACR, cu avizul CNSig.

USOAP protocol questions

Art. 61. Eventualele deficiențe ale sistemului de supervizare a siguranței sau ale capacității de management al siguranței la nivel național se constată în urma completării și actualizării chestionarelor USOAP privind implementarea efectivă a PNMSAC (*USOAP protocol questions*).

Planul de implementare al PNMSAC

Art. 62. (1) Planul de implementare a PNMSAC are ca scop îmbunătățirea progresivă a sistemului de supervizare a siguranței și a managementului siguranței la nivel național; acesta cuprinde acțiunile ce urmează să fie întreprinse în implementarea PNMSAC, termenele de îndeplinire și prioritizarea acestora.

(2) Planul de implementare a PNMSAC se întocmește și se aprobă de AACR, cu avizul CNSig.

Evaluarea maturității PNMSAC

Art. 63. (1) Evaluarea maturității PNMSAC, respectiv a gradului de respectare a prevederilor SARPs și a legislației specifice europene, se face utilizând platforma comună pusă la dispoziție de ICAO pe site-ul securizat – iSTARS.

(2) Evaluarea maturității PNMSAC se dezvoltă și se aprobă de AACR, cu avizul CNSig.

(3) Evaluarea maturității PNMSAC încadrează elementele cuprinse în acesta în una din categoriile:

- a) prezente și adecvate
- b) operaționale
- c) efective

**ANEXA – POLITICA DE SIGURANȚĂ A
AUTORITĂȚILOR COMPETENTE DIN
ROMÂNIA**

POLITICA DE SIGURANȚĂ A AUTORITĂȚILOR COMPETENTE DIN ROMÂNIA

(1) Aviația civilă contemporană a evoluat într-un sistem deosebit de complex, format din elemente care interacționează între ele în mod continuu. Faptul că transportul aerian a devenit unul din cele mai sigure moduri de transport este rodul unui efort susținut al întregii comunități globale a aviației civile, derulat pe o perioadă lungă de timp.

(2) Autoritățile competente din România³¹ consideră ca principal obiectiv în domeniul siguranței creșterea gradului de performanță a siguranței aviației, având ca scop asigurarea unui transport aerian sigur și creșterea încrederii populației în acest mod de transport. Evoluția uneori surprinzătoare a mediului de afaceri în acest domeniu (recenta epidemie de COVID-19 este doar un ultim exemplu în acest sens) face ca îmbunătățirea în continuare a nivelului de siguranță să necesite evidențierea de metode noi, inovatoare, care să țină cont, pe de o parte, de ultimele evoluții ale pieței cât și de cele preconizate, dar și de aspectele economice, de management al traficului și de protecție a mediului.

(3) Reglementările din domeniul siguranței aviației civile corespund standardelor și practicilor recomandate ale ICAO, precum și regulamentelor europene aplicabile.

(4) Rolul autorităților competente în domeniul siguranței trebuie să evolueze de la un rol coercitiv la unul de colaborare cu un scop comun, acela de a atinge obiectivele de siguranță la nivel național cât și nivelul de performanță a siguranței stabilit la nivel național și corelat cu cel la nivel european, definit prin indicatori și ținte de performanță a siguranței.

(5) În acest context, informațiile de siguranță joacă un rol esențial în derularea procesului de management al riscului la adresa siguranței. Fundamentul accesului la informațiile de siguranță îl constituie o cultură de siguranță pozitivă, bazată pe cultura justă, atât la nivelul autorităților cât și al agenților aeronautici, o comunicare eficientă între aceștia și evidențierea de măsuri realiste pentru reducerea riscurilor la adresa siguranței.

(6) Autoritățile competente din România asigură menținerea competenței necesare a personalului propriu corespunzătoare sarcinilor pe care le au în managementul siguranței la nivel național, prin pregătire continuă și cooperare internațională.

³¹ Autoritățile competente în domeniul siguranței aviației civile din România constau din:

- *MT* – autoritatea de stat în domeniul aviației civile;
- *Autoritatea Aeronautică Civilă Română* - autoritatea națională de supervizare a siguranței și securității zborului
- *Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile* - autoritatea națională de investigare a accidentelor/incidentelor grave
- *Autoritățile delegate*